

CAPSA DE CARTRÓ

LA MAMA EM VA TANCAR DINS UNA CAPSA de cartró. Jo tenia cinc anys. L'espai era mínim i vaig haver d'arraulir-me sobre mi mateixa per no sobresortir. Llavors va segellar la capsa amb cinta aïllant, a consciència, perquè em fos impossible escapar-ne, i després de clavar-hi un parell de puntades de peu mentre m'increpava, va desaparèixer passadís enllà. El cor em batejava a martellades, no pas de ràbia, sinó de por. Por a quedar-me allà dins tancada per sempre, a no poder-ne sortir mai més, por que la mama tornés a venir i em clavés unes quantes plantofades per qualsevol d'aquells motius que jo mai no acabava d'entendre.

Vaig sentir com la porta principal es tancava d'un cop. Després, el silenci es va apoderar de tot: de la capsa, de la meva habitació, de la casa i del món sencer. Res dins del cub de cartró. De fet, res i tot, perquè en un espai tan diminut i amb una por tan severa com la que em tenallava, em va semblar que ambdues realitats se succeïen. Capsa, silenci i foscor, vaig murmurar, perquè repetir paraules encara avui em calma. Capsa, silenci i foscor.

Passades un parell d'hores, potser tres, no ho sé del cert, turmentada per aquella falta d'espai, vaig intentar trencar la capsa des de dins amb inofensius cops de peu, però no vaig sortir-me'n. Entre els plors, l'angoixa i un terror urticant que se m'enfilava entre les cames, em vaig fer pipí a sobre.

La meua pròpia humitat em va fer sentir misèrrima, ridícula tot i ser jo encara tan petita. Cada cruixit de la casa, real o imaginari, cada cop de vent que acarona la finestra, em feia saltar el cor timba avall. Ara sí, i ara també, calor i fred a la vegada, llavors pell de gallina i, tot seguit, tremolors impossibles de calmar que em feien repicar dents amb dents. Recordo la por xafogosa aferrant-se'm a la samarreta com si fos llot, recordo la foscor absoluta i el pànic de pensar en el que em faria la mama quan veies que m'havia pixat al damunt. Recordo com la vergonya d'haver-me orinat a sobre se'm menjava les diminutes entranyes de nena petita de cinc anys. Així, atacada per uns nervis corrosius, vaig gratar amb les ungles una bona estona les parets de la minúscula caixa sense escltxes. Per fi, insistint com només insisteixen els folls, amb un desfici impropri, vaig poder-hi fer una espiera. De sota les ungles, de tant rascar, en va sortir sang, i la recordo pel gust cruent d'aquell roig que esporuguida vaig xuclar-me, somicant. Pipí, sang i ungles; pipí, sang i ungles; pipí, sang i ungles, em deia jo, fluixet, intentant-me acaronar amb la veu a mi mateixa.

Vaig abocar l'ull a la petita escltxa com si en el que hi hagués de veure al darrere m'hi anés la vida, però no vaig ser capaç de distingir gran cosa. Només ombres movedisses que jugaven a fer por. S'havia fet de nit i la penombra es projectava fantasmagòrica damunt les parets. Perseverant a base d'unglades, el petit forat es va anar fent més i més ample fins que vaig poder-hi fer un estrip prou gros per on passar-hi les dues mans, després els braços i, finalment, tota jo, com si tornés a néixer. Un cop alliberada, vaig plorar una bona estona més, sense moure'm, arraconada en un extrem de l'estança freda i humida d'aquell pis llardós, als afores de la ciutat, que ningú mai no netejava.

No sabia a on anar, ni què fer. Els nens de cinc anys encara no estan fets per esbardellar el crani d'altri d'un bon cop de pala. Això és el que hauria merescut la mama, que

l'hagués esperada rere la porta per esberlar-li la crisma. Però no ho vaig fer, tampoc hauria pogut, encara, tan petita.

Quan em vaig haver calmat una mica, vaig canviar-me de roba, doblegant la vora d'uns pantalons que m'anaven massa grans i que arrossegava per terra, i sota el llit vaig amagar-hi la molla de pipí. Recordo aquell nerviosisme horrorós, a l'espera del càstig que m'infligiria la mama quan veiés tot aquell desastre que aleshores em semblava tot plegat. Pensava, sobretot, en la capsa trencada, com si hagués fet a miques una obra d'art valuosíssima; i també en els pantalons xops d'orina amagats sota del llit. Ho vivia com una catàstrofe. De tanta por, vaig agafar una bossa de roba de les d'anar a comprar el pa, vaig posar-hi algunes peces de roba, no recordo quines, i de la cuina vaig agafar una poma i un tros de pa. No hi havia massa més per escollir. El pis estava fet un fàstic, grapats de ronya s'espargien arreu com males herbes. Tot sempre brut, desendreçat i llastimós. Una cova.

El concepte de fugir de casa encara no el tenia ben teixit, però suposo que mig l'entenia, perquè el papa havia abandonat la mama el dia del meu naixement, i ella ho repetia fins a l'extenuació sempre que anava beguda.

El cabró ens va abandonar per culpa teva, em deia.

No retrec res al papa, mai no ho he fet; amb una dona com la mama jo també hauria fugit lluny, a l'altra punta del món, i l'hauria deixat molt abans del que ell no ho va fer. Crec que l'arribada d'un fill tampoc m'hauria retingut. Els lligams són només pels qui no són capaços de desfer-los.

Quan vaig tenir la bossa del pa plena de roba i alguna menja, a punt per marxar cap a ves a saber on, o a punt d'amagar-me, o potser a punt de desfer la bossa de nou i deixar-ho tot al mateix lloc d'on ho havia tret, la porta de casa es va obrir d'un embat aterridor. La ferum d'alcohol que jo encara no sabia que ho era, va escampar-se en un tres i no res per tota la cuina. Quan em va veure, encara

avui m'estranya, la mama no em va fer res, ni tan sols una mirada irada de les seves. Només va dir que m'apartés del seu davant, i va rondinejar algun insult que no recordo. Em vaig arraconar contra una paret de la cuina i vaig veure com posava aigua a bullir en un pot i llavors s'obria una llauna de cervesa. Va fer-ne una glopada llarga, com si es disposés a buidar-la d'una tirada, i tot seguit va tossir, va dibuixar una ganyota esquerdada, va deixar la llauna sobre el pedrís i va desaparèixer precipitadament cap al lavabo, veloç com si l'empaités el diable. Vaig oir, explícites, les arcades fastigoses i la fragor de cada grumoll de vòmit expulsat de ben endins. Recordo els espetecs de la matèria precipitar-se al fons de l'aigua de l'orinador. Aquells sorolls van semblar-me bèsties, monstres d'horror que ens envaïen la casa. Tot i la tensió que sentia, però, l'escena no em feia por, al contrari, perquè tot el que dolia a la mama a mi em feia un bé tebi que, sense entendre-ho, em reconfortava el cos. M'hi vaig acostar per darrere, quedant-me només a quatre passes d'ella, i la vaig observar, agenollada amb el cap dins la tassa de cagar. Fos ara, m'hi hauria apropat encara més, i sense necessitat de cap pala, només amb les meves pròpies mans, hauria submergit el seu cap sencer dins l'aigua del vàter i vòmit fins a ofegar-la. Però em vaig quedar immòbil, sense actuar, mirant-la mentre patia. I s'hi va estar una bona estona, així, de genolls i perbocant tots els seus interiors que rugien amb ràbia. Jo no n'era conscient, però, venjativa, gaudia veient-la sofrir d'una manera tan bruta i primària. Tan vulgar. Els nens, petits i mancats de prejudicis, entenen sense saber-ho l'ull per ull. I aquest és un dels millors records que guardo de la mama: ella vomitant agenollada amb el cap tassa endins.

Llavors, però, va girar-se de sobte i em va enxampar, observant-la i dibuixant un lleuger somrís involuntari. Recordo que li regalimaven les bavalles fins a terra, encara amb la boca entreoberta. Es va aixecar d'una revolada inestable,

i quan va passar-me pel costat em va arrapar pel braç i va arrossegar-me per terra com si fos un sac vell ple de bilorda. No vaig tenir temps de lluitar-hi, ni tan sols de forcejar una mica. Vaig ser presa fàcil, massa dòcil. I de nou a la cuina, d'una empenta em va fer caure per terra. Vaig tenir el temps just d'aixecar el cap i veure com la mama treia l'ansat del foc, i sense dubtar-ho, em llançava l'aigua bullint per sobre. Els crits, inversemblants i terribles, van sorgir-me depravats d'entre les dents que serrava amb força. Perquè callés, a la mama li va caldre, ara sí, pegar-me amb molta més bravura de la que emprava normalment.

Del dolor de les cremades i de les fortes patacades, vaig perdre el coneixement després de cridar i repetir a ple pulmó: *aigua, foc i mal; aigua, foc i mal; aigua foc i mal; aigua, foc i mal!*

Vaig tenir sort, l'aigua només em va cremar l'espatlla esquerra i també una petita part del mateix braç. La resta, esquitxades sense massa importància que el temps es va encarregar de dissimular amb més o menys destresa. L'endemà, la mama no em va deixar anar a l'escola, ni tampoc els dies següents. Recordo el dolor i la picor, també la febre i els medicaments que ella em donava sense enteniment ni mesura. Entre pastilla i pastilla, estomacs perquè no em queixés. No tinc consciència que ni tan sols es disculpés, tot i que jo tampoc no ho esperava.

Quan ja feia quatre dies de l'incident, jo encara no havia sortit de casa. El braç em feia un mal horrorós i m'havien sortit unes butllofes que anaven canviant de color, cada vegada més fosques. Suposo que l'instint de supervivència va encarregar-se de la resta, perquè aquella nit em vaig aixecar del llit i vaig preparar-me la mateixa bossa d'anar a comprar el pa que ja havia omplert el dia de la capsa de cartró, i quan la vaig tenir plena de roba, ho vaig fer. Vaig encendre tres espelmes i les vaig col·locar sota les cortines que cobrien les finestres del pis brut i fastigós on vivíem. No podria dir

en quin moment vaig aprendre a encendre llumins, però en tot cas, recordo aquella olor particular que s'infiltra dins els narius quan el misto grata contra el rascador. Encara avui, quan n'encenc un, em revé a la memòria aquella nit plena d'inicis i finals. I tampoc no estic massa segura de per què vaig decidir calar foc, va sortir-me de dins, sense pensar-hi, potser com un acte reflex de defensa, com la tortuga que amaga el cap o, més aviat, com l'abella que pica.

Vaig sortir per la porta, tancant-la amb delicadesa, conscient del que volia evitar. La mama, que per variar també s'havia emborratxat aquella nit, encara dormia i els seus roncs s'escampaven reverberants. Vaig baixar per les escales, graó a graó, i quan ja era a baix i havia caminat prou metres per prendre perspectiva, ni tan sols vaig girar-me per veure les flames roents il·luminar la fosca.

De lluny, encara d'esquena, em va semblar sentir veus i xiscles que trencaven la nit i la partien en mil bocins. Vaig imaginar que era la mama cridant mentre les flames l'abrasaven, però ni això va semblar-me una raó de prou pes com per mirar enrere. Hi ha gent que no mereix res de res. Per molt que es digui, una mama no sempre és una mama; parir no dona dret a segons què. I caminant a pas de nena de cinc anys, em vaig esmunyir per les barriades dels afores de la ciutat on vivíem, i durant tota aquella nit no vaig parar d'errar. Mentre caminava, un pessigolleig estrany va començar a recorre'm l'estómac, i tot i la por que sentia, no podia evitar avançar cap al món desconegut on em portava aquella evasió. I va ser precisament aquella por que m'havia torturat durant tant de temps, la que em va despertar aquelles cosquerelles a la panxa i un temor contingut, desconegut, però inesperadament plaent. De cop, amb només cinc anys, la por reptant-me, la por oferint-se'm, acompanyant-me. L'enfrontament al temor com a porta a la llibertat.

La penombra dels carrers em convidava a endinsar-m'hi. Sorolls, bronzits i murmuris, em feien saltar ben amunt i llavors córrer uns quants metres més enllà. I rates, gats, gossos, monstres alats, criatures fantàstiques i tot el que la meva imaginació era capaç de crear, passant a tota velocitat per davant meu, creuant el mateix camí que jo anava dibuixant a petites passes. Quin plaer, llavors, la por, l'estímul més enorme, ambivalent i addictiu.

La policia em va trobar a cinc quilòmetres de casa quan ja clarejava. Una nena sola i amb el braç escaldat no passava desapercebuda. Em van embolicar amb una manta enorme, i de seguida va venir a buscar-me una ambulància que va dur-me a l'hospital. A casa, al pis desastrós i insalubre on havia viscut els meus primers cinc anys de vida, no vaig tornar-hi mai més.

La temporada que va venir després la tinc mig oblidada. La memòria dels nens està feta de retalls desmanegats. A l'escola de sempre vaig anar-hi uns dies més després d'haver passat una setmana a l'hospital, recuperant-me de les cremades. Recordo unes infermeres malcarades, amb traça però sense tacte. Del dolor del braç i l'espatlla, en canvi, ja no en recordo massa res. La sofrència física, un cop passada, es desinfla fins i tot en la memòria, es distorsiona, la ment és prou viva com per desempallegar-se'n.

Quan vaig tornar a l'escola, els companys em van dir *piròmana* i *matamames*. Jo vaig aclarir-los que no l'havia pas matada, la mama, que s'havia pogut escapar del foc i que seguia ben viva, però que jo no la volia veure més. També vaig esforçar-me a dir-los que *piròmana* no volia dir res —segur que algun pare il·luminat ho devia haver dit al seu fill, perquè amb cinc anys, *piròmana* encara és un mot massa difícil— i que s'havien inventat aquella paraula tan malsonant per fer-me la punyeta; i calleu!, vaig cridar-los

un dia que, col·locats en semicercle, m'assenyalaven. Cal·leu o us cremaré a tots!

Recordo metges, psiquiatres o potser psicòlegs. No ho sé. Desconeguts de bata blanca, ulleres i comentaris fets en veu baixa que jo només copsava a pessics. Parlaven de bogeria, de trastorns estranys i d'una falta d'estima absoluta; o almenys això em semblava.

Hi va haver una noia jove que em va acompanyar a tot arreu durant molts dies. Era assistent social, rossa, amb un clotet al mig de la barbeta, llavis fins i uns ulls que li verdejaven, i tot i que va ocupar-se de mi a temps complet durant setmanes, soc incapaç de recordar-ne el nom. Que capritxós, el cervell, recordant això sí i allò no, sense raons aparents.

La jove va dir-me que respongués a tot que sí, encara que no fos veritat. Això sí que ho recordo. Em va fer entrar en una sala, ella i jo soles, sense ningú més, i va insistir-hi.

Ho entens, Alina?, a tot que sí, encara que la mare no t'ho hagi fet.

Sí. A tot que sí, vaig dir.

I que et pega, oi que et pega, la mama?

Sí.

I que et toca, Alina, et toca molt i per tot el cos, va repetir un munt de vegades, entre les cames també. Oi que et toca?

Jo vaig dubtar, i ella mateixa va reprendre. Et toca, Alina, la mama et passa les mans per tot arreu. I ara tu, digues, oi que la mama et toca?

Sí, la mama em toca.

Quines parts et toca?

Totes.

I la noia va somriure i va fer-me que sí amb el cap.

Va ser un judici, o una presa de declaració, no ho recordo. De fet, no en tinc ni la més remota idea. Jo encara era massa petita per entendre el que passava realment. El

cas és que em van preguntar si la mama em renyava, si em picava, si em tancava a la meva habitació amb un llisquet i em deixava hores i hores sola a casa. I jo vaig dir que sí, ferma. Em van preguntar si la mama m'havia tancat dins d'una capsa de cartró. Feia calor, a la sala, i un home rosegava un caramel, però jo vaig dir que sí sense alçar la veu, i em vaig passar la mà pel front per eixugar alguna gota de suor. També van preguntar-me si la mama m'havia tirat l'aigua bullint per sobre, i jo vaig assentir quatre o cinc vegades amb el cap. I tal i com m'havia dit l'assistenta social, vaig dir que sí quan em van preguntar si la mama em tocava i em feia petons per tot el cos, entremig de les cames també. I vaig respondre que sí encara que no fos veritat, perquè així m'havia dit aquella noia d'ulls verdosos i clotet al mig del mentó que calia fer-ho, fent certa aquella mentida amb una facilitat i innocència pueril.

La mama, que m'havia maltractat físicament i psicològicament durant la meva curta existència, va haver de carregar també amb la culpa d'haver-me tocat i besat el sexe sense que fos veritat. Si fos ara, tornaria a fer el mateix, i només em penedeixo de no haver bloquejat la porta de l'habitació on ella dormia el dia que vaig encendre les espelmes sota les cortines de casa.

Vaig passar per tres centres d'acollida, no hi havia prou lloc a cap d'ells i tot semblava estranyament provisional. Uns i altres m'enviaven a veure metges i més metges, especialistes de conducta, en deien, em feien un munt de preguntes i tests, alguns d'intel·ligència o per ves a saber què. I una tarda qualsevol, una dona d'un dels centres d'acollida, se'm va acostar, em va esbullar els cabells amb la mà i va dir-me que aquell era el meu dia de sort. Em va acollir una família de poble. I aquesta, potser fins avui, és la sort més gran de la meva vida.

El nou papa i la nova mama van ser tot el contrari al que jo havia conegut. Em dutxaven cada dia, m'alimentaven

més vegades de les que jo creia necessàries i aprofitaven qualsevol excusa per abraçar-me. Em deien *t'estimo* com si calgués dir-ho a tothora, i a les nits, aquella nova mama em piulava cançons que eren dolces a cau d'orella.

Amb ells m'hi vaig estar molt de temps. Recordo que alguns vespres, m'aixecava del llit i anava d'amagat cap al menjador per escoltar-los plorar. La dona repetia i repetia que no entenia la meva conducta excèntrica, freda, extrema i llunyana. Deia que semblava feta de gel, com si l'amor que em prodigaven no fos mai prou càlid com per obrir-me a ells de bat a bat, per molt que s'hi esforçaven. El pare també plorava, però no deia massa res, assentia o negava amb el cap i deixava anar monosíl·labs buits que la seva dona entomava, a voltes amb ràbia, d'altres de grat.

Davant meu, però, evitaven aquells plors que de nit jo espiava. Al contrari, s'incrustaven una rialla entre les galtes i feien impossibles per fer-me sentir plena d'allò que ells en deien *felicitat*. Aquest darrer concepte, però, la felicitat, cadascú l'entén com pot. I repeteixo que vaig estar-hi bé, amb ells, perquè es van dedicar a mi com si hagués estat filla seva des del primer instant, i els agraeixo tot el que van donar-me fins el dia que vaig decidir fugir, amb disset anys, per no tornar-hi mai més. Aquella vegada, però, no vaig encendre cap espelma sota les cortines perquè no s'ho mereixia ningú.

Des de llavors, que fujo per trobar-me. Per refer-me d'allò patit. Són terribles, les conseqüències d'una mala infància; com amaren, les seqüeles, com s'esmunyen, com calen en qualsevol racó. I no se'n van, perennes. Ja en tinc vint-i-quatre. Les ferides sanen bé, a l'exterior, però és això: per dins mai acaben de tancar-se. Encara que sembli estrany, però, a la meua manera, soc mitjanament feliç.

I és molt més del que pot dir molta gent.

DUES ESPIERES

La canícula era de plom i no hi havia ni un sol toll on submergir-nos, però teníem cames i podíem córrer per buscar un recer. Així que cercàvem les ombres escasses, el bri d'aire que només percebíem de sobte i que s'esfumava al cap de poquíssim. I també buscàvem, és clar, entreteniment, perquè teníem catorze anys i l'avorriment ens matava de mica en mica primer, i de molt en molt després, quan vam veure clar que en aquell poble americà on havíem anat a parar per practicar l'anglès, a casa d'uns cosins llunyans d'en Benet que no es van dignar a aparèixer fins el darrer dia, no hi teníem res a fotre.

Vam instal·lar-nos a casa d'una tieta d'en Benet. De fet, no era pas la seva tieta, sinó la dona amb qui el seu oncle s'havia ajuntat quan havia quedat vidu. Després, l'oncle en qüestió havia desaparegut, o fugit, o simplement començat una nova vida en un altre lloc. Tant se val. El que compta és que la pseudotieta d'en Benet només ens preparava el menjar i prou, sense converses, ni batalletes, ni curiositats ni propostes. Només aquelles menges greixoses que nosaltres li agràiem amb un *thank you* d'escola pública mal pronunciat, i que ella ens acceptava fent que sí amb el cap. D'anglès, amb ella, en vam aprendre poc. Després de l'àpat, se n'anava cap al menjador i s'asseia davant l'únic ventilador que hi havia a la casa, que no era pas com els habitatges que nos-

altres coneixíem. De fora, l'estructura semblava una capsa de sabates molt grossa, de llautó, com un contenidor de mercaderies enorme, d'aquests que transporten els transatlàntics, amb finestres, una porta d'entrada, dues habitacions, una cuina, un menjador, un sol bany i para de comptar. Tot aquell poble era fet igual, caixes metàl·liques espargides i roents damunt aquella enorme esplanada polsegosa, sota aquell agost implacable.

Vam passar-nos la primera setmana gairebé sols, morts de fàstic, sense que els cosins d'en Benet apareguessin en cap moment, voltant pel poble sense rumb i perdent el temps tan jove que teníem. En Benet va bromejar que seria fàcil entrar d'amagat en aquells habitatges americans on semblava que només hi vivien vells i així tafanejar calaixos, remenar quincalles i relíquies, que segur que hi trobaríem un revòlver i ens podríem enfonsar una bala sota la mandíbula que ens travessés el cap de baix a dalt, i així desfer-nos d'aquell ensopiment agònic. Vaig riure; hi estava totalment d'acord: aquella inalterabilitat, l'avorriment. Però llavors vam descobrir el parell de forats i tot va prendre una altra volada. Va ser per casualitat. Mandrejàvem arrecerats del sol rere un d'aquells habitatges rectangulars, que a diferència de la resta, tenia tres arbres imponents que no encaixaven en aquell poble, com si els haguessin dut d'un altre país. Ens preguntàvem com podien sobreviure a aquelles calors i seguir ufanosos, plens de fulles al pic de l'agost.

Ho veus?, no hi ha ni Déu, no entenc com poden viure-hi en un poble com aquest. Jo tampoc, vaig dir mentre em treia la samarreta xopa de suor per aquella humitat sufocant, i quina cara que tenen els teus cosins, convidar-nos a casa seva per aprendre anglès i llavors fugir ves a saber on, segur que a qualsevol lloc millor que aquest; ens han deixat ben penjats. En Benet no va voler-hi furgar. Una merda, sí, però ja s'ho faran, només els havia vist un cop, fa anys, van venir a casa nostra i hauria d'haver pensat que

passaria una cosa així, perquè aquella vegada, i mira que érem petits, ja van semblar-me uns imbècils, tres o quatre anys més grans que jo, torracollons i despreocupats. Mira, Benet, jo encara no els conec i ja em cauen malament, potser millor si no apareixen, però encara queden tres setmanes i això se'ns pot fer etern, vaig remarcar sense cap intenció de pressionar. Però en Benet s'ho va prendre a la valenta. I què vols?, no és pas culpa meva que m'hagis volgut acompanyar. Em vaig disculpar amb una rialleta. Va, Benet, no he dit pas que sigui culpa teva. Vaig aixecar-me, caminant fins la façana metàl·lica d'aquella casa, sense abandonar l'ombra d'aquells arbres beneïts, i vaig preguntar a en Benet si creia que allà hi vivia algú. No em va contestar, estirat a terra i mirant amunt, deixant passar els segons d'aquell estiu que hauríem volgut viure a mil revolucions en comptes de parar l'ombra. I va ser llavors que vaig veure, a la façana, els dos forats de la mida d'un cigró, separats entre ells per uns vint centímetres, exactament a l'alçada dels meus ulls. Sense esperar veure-hi res a través, vaig bolcar-hi la mirada.

Vaig fer espetegar els dits sense deixar de mirar endins, però en Benet no va reaccionar, estirat i perdut entre ves a saber quins pensaments. Vaig tornar-hi, tres o quatre vegades. Què passa?, va preguntar finalment. Aleshores vaig fer-me enrere, me'l vaig mirar sense dir res, amb el dit índex als llavis perquè callés, i li vaig fer senyals amb l'altra mà perquè s'acostés. Va veure'm la descoberta als ulls i es va aixecar d'un salt, se'm va acostar i va amorrar-se a la segona espiera que hi havia a la paret de llautó.

Jo no sé en què es fixava en Benet, si en la part més humana, en la més bella, o en la més decrepita i trista d'aquella escena. Amb un ull obert i l'altre tancat per espisar aquell forat que ens traslladava a l'interior, jo intentava centrar-me en un detall concret, però m'era impossible perquè el que allà dins s'hi vivia em semblava d'una ambivalència fins llavors desconeguda.

Aquesta obra ha estat guardonada amb el XVIII Premi 7Lletres, 2023, organitzat pel Centre Municipal de Cultura de Cervera i el Consell Comarcal de la Segarra.

El jurat estava format per Alba Granell, Emili Bayo, Xavier Vidal,
Josep Maria Rodríguez i Anna Punsoda.

© Francesc Duch Casanova, 2023
© d'aquesta edició: Pagès Editors, SL, 2024
Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
www.pageseditors.cat
editorial@pageseditors.cat
Primera edició: maig de 2024
ISBN: 978-84-1303-547-5
DL: L 263-2024
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, SL
www.bobala.cat

« imprès a **lleida** »

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.